

Uutisuutu

Toimittanut Ville Hänninen

Suomen ensimmäisen sarjakuva-antikvariaatin Kulkukatin perustaja Raimo Aarnisalo on kuollut. Sittemmin sukupolvenvaihdoksen yhteydessä nimensä Kulku-katin pojaksi muuttanut antikvariaatti on tunnettu sarjakuvakeräilijöiden Mekkana, josta on saattanut löytää aivan mitä tahansa. Vuodesta 1967 toiminut liike on muutenkin edistänyt aktiivisesti sarjakuvakulttuuria. Se järjesti ensimmäisen sarjakuvahuutokaupan 1973. Aarnisaloon toimittama ensimmäinen suomalainen keräilysarjakuvalehtihinnasto ilmestyi samana vuonna. Sittemmin teosta on päivitetty moneen otteeseen.

Viime vuonna ilmestymisensä aloittanut W.i.t.c.h. on selvästi löytänyt markkinaraoon, jota ei ole aiemmin hoksattu hyödyntää. Tytöille suunnattu, italialaista tuotantoa oleva lehti on yllättänyt suosiollaan jopa lehden tekijät. Vain irtonumeromyyntissä olevan W.i.t.c.h.:in levikki on noussut jo lähes 14 000 kappaleeseen. W.i.t.c.h. on tällä hetkellä Suomen neljänneksi suosituin sarja-

Hay Lin, Cornelia, Taranee, Irma ja Will.

kuvalehti ja irtonumeroissa laskettuna maamme myydyin sarjakuvalehti. Valtaosan kysynnän vuoksi lehden ensimmäiset loppunumeryt numeroiden tarinat on nyt koottu omaksi albumikseen. "Toi mitukseen tulvi postia lukijoilta. Talvella järjestettyyn piirustuskilpailuun saimme yli 1500 upeaa työtä. Talvella toimitukseen soitti myös tuskastuneita äitejä, kun W.i.t.c.h.:in helmikuun numeron jakelu viivästyi lakon vuoksi", lehden toimitussihteeri Viia Järvinen kertoo. "W.i.t.c.h. on nykyaikainen fantasi-asatu, joka croaa useimmista muista siinä, että päähenkilöt ovat tyttöjä.

© Jan Lindström

© Disney

TV:ssä esitettävä sarjakuva-aiheinen lasten tv-kilpailu Suuri Kupla sai tämänvuotuisen Formaatti-Finlandian. 17 000 euron suuruinen palkinto jaetaan vuosittain suomalaisen riippumattoman tuotantoyhtiön kehittämälle ohjelmaformaatile.

Oulun Manga- ja Animekerho, Oulun Elokuvakeskus ja Oulun japanilais-suomalainen yhdistys järjestävät syyskuun 20. ja 21. päivinä Oulussa kaupungin kirjaston Pakkalan salissa japanilaista animaatiota käsittelevän ilmaisen seminaarin. Luennot käsittelevät muun muassa Osamu Tezukaa, animen aikuisuudesta sekä animen naiskuva.

Ilppo Pohjolan dokumenttielokuva *Daddy and the Muscle Academy* on ilmestynyt dvd:nä Suomessa ja USA:ssa. Tom of Finland Special Editionin nimellä kulkeva julkaisu myös valottaa Tom of Finlandin elämäntyötä 93-minuuttisen haastattelun ja yli sadan piirroksen kuvagallerian kautta.

Kristian Huitulan Kalevala-albumi on julkaistu venäjällä. Kovakantiseen albumiin on koottu molemmat Huitulan omakustanteena julkaisemat osat kansalliseepoksesta. Ahkera Huitula on pyrkinyt muutenkin levittämään ulkomaille. Heinäkuun lopussa hän kokeili onneaan San Diegon sarjakuvafestivaaleilla. Hän oli siellä näytteliasettajana, ensimmäisenä suomalaisena. Sarjakuvien ohella yleisö pääsi tutustumaan myös Huitulan sci-fi-aiheisiin maalauksiin.

Tämän vuoden Eisner-palkinnot on jaettu. Parhaana piirtäjänä palkittiin kerrassaan merkittävien herrasmies Kevin O'Neill ja parhaana käsikirjoittajana Brian Michael Bendis. Parhaan sarjakuvatarinanin pystyi sai Lynda Barry albumista *One Hundred Demons!* Parhaana uutena lehtenä puolestaan palkittiin viime Sarjainfossa esitelty *Fables* ja parhaana jatkuvajuonisena julkaisuna parhaana antologiana *SPX2002*-albumi.

© Juba

Tällaiselle sarjakuvalle ja tarinalle on selvästi ollut tilausta. W.i.t.c.h.:ssä tytöt eivät avuttomina odota pelastajaa tai seuraa seikkailua sivusta, vaan tarttuvat itse toimeen, ovat vahvoja ja päinvastoin pelastavat itse poikia pulasta".

Suomessa on nykyisin monenmoisia ilmaisjakelulehtiä. Sarjakuva on kuitenkin jäänyt ilonpidosta osattomasti. Tilannetta korjaa ainakin hetkeksi helsinkiläisissä ravintoloissa ja kahviloissa jaettava *Dodger*. "Lehden perusajatus on toimia foorumina tuoreille julkaisemattomalle sarjakuvalle. Tarkoituksenamme on saada toinenkin numero ulos, joten seuraavaa numeroa varten tarvitsemme apuamme", kirjoittaa päätoimittaja Johan Kommonen. Muuhun toimitukseen lukeutuvat Jan "Cheba" Lindström ja Markku Sipi.

Viivin ja Wagnerin suosio ei laannu. Naisen ja sian arjesta kertovia sarjakuva-albumeita on myyty jo 225 000 kappaletta. Kutakin aiemmin ilmestyneistä albumeista myydään edelleen noin 8 000 kappaletta vuosivauhdilla. Arktinen banaani otti elokuussa ilmestyneestä kuudennesta V&W -kokooma-albumista heti kätelessä 40 000 kappaletta painoksen. Samalla Sikspäkki ja salmiakkia ilmestyi kovakantisena laitoksena, suosion merkki sekin. Myös muut albumit julkaistaan aikanaan kovakantisina. Pääseepä pariskunta galleriaankin: helsinkiläinen Galleria Dix esittelee Juban tuotantoa huhtikuussa 2004.

© Squaz

Stripburger-antologia käsittelee tällä kertaa sotaa.

Marvel Comicsin siviilirohkeus petti viime hetkessä. Kustantamon oli tarkoitus julkaista X-Statix -sarjakuvalehdessään tarina, jossa supersankariryhmä pelastaa prinsessa Dianan (!) ilkeiltä zombeilta. Dianan oli tarkoitus liittyä Di Another Day -tarinassa ryhmän jäseneksi. Buckinghamin Palacen ja muutaman tabloidilehden ilmaistua närkästyksensä Marvel vetäytyi suunnitelmistaan. Ei suuri menetys ihmiskunnalle, mutta melkoinen menetys tämän palstan toimittajalle.

Sloveniassa toimivan, etenkin itäeurooppalaista sarjakuvaa vaalivan Stripburger-ryhmän uusin iso hanke on oikealla asialla. Warburger on 400-sivuinen kirja, johon 90 taiteilijaa on piirtänyt sodanvastaisia sarjakuvia. Mukana on väkeä

ympäri maailmaa, tunnetuimpina Peter Kuper Yhdysvalloista, Max Anderson Ruotsista, Danijel Zvezelj alkuaan Kroatiaasta sekä Edmond Baudoin ja kannen tehnyt Stéphane Blanquet Ranskasta. Suomalaisista on mukana vain Kati Kovács yhden sivun tarinalla. Arvokas teema ei ole innoittanut juuri ketään kovin nerokkaisiin leimauksiin.

Legendaarinen *Pilote-lehti* on palannut – tosin vain yhden numeron ajaksi. Piloten kesäspesialsi 2003 on tasokas julkaisu, johon on koottu niin vanhoja mestareita kuin uusia kykyjäkin. Lisäksi Piloten aikaa ja tekijöitä muistellaan mielenkiintoisin haastatteluin. Uusia tekijöitä ovat muun muassa Lewis Trondheim, Joann Sfar, David B ja Marjane Satrapi.

Sarjakuvat rynnistävät Amerikan kirjakauppoihin

Kirjakaupoista alkaa tulla amerikkalaiselle taidesarjakuvalle varteenotettava tie ulos sarjakuvakauppojen ghetosta uuden yleisön eteen. Uusimman Comics Journalin mukaan tämän vuoden Book Expo Americassa, kirjakaupoille ja kirjastoille tarkoitettuilla messuilla, oli teemana sarjakuva.

Siellä ennustettiin, että ensi vuonna kirjakaupat myyvät sarjakuvia 120 miljoonan dollarin arvosta tämän vuoden sadan miljoonan sijaan. Se tarkoittaisi, että ensimmäistä kertaa kirjakaupat myisivät yli puolet sarjakuva-albumeista. Lehtiä luvut eivät koske.

Uusi tilanne näkyy myös suurimpien ja kauneimpien laatu-kustantamojen, Fantagraphicsin ja Drawn and Quarterlyn syyskauden julkaisuohjelmassa. Niihin kuuluu entistä enemmän jättikokoisia kirjoja kuten tässä numerossa esillä olevat Gene Deitchin ja Jim Woodringin mahtioopukset.

Fantagraphicsilta on luvassa muun muassa jättikokoiset kirjat EC-kauhukustantamon taiteilijoiden B. Krigsteinin ja Will Elderin sarjakuvista, kokoelma kuvittajana tunnetun A. B. Frostin unohtettuja klassikoita 1900-luvun alusta ja luksuslaitos Winsor McCayn tuotantoa.

Drawn and Quarterly julkaisee puolestaan Joe Saccin Bosnia-albumin *The Fixer* ja ison kokoelman Frank Kingin *Gasoline Alley* -klassikkostrippejä. Lisäksi D&Q on julkaissut "manifestin" *Selling Graphic Novels in the Book Trade*, jossa opastetaan kirjakauppoja sarjakuvien myyntiin jalossa taidossa.

Kaikki ei ole kumminkaan ollut pelkkää ruusuilla tanssimista. Kirjamarkkinat ovat laajemmat kuin sarjakuvien erikoiskaupat ja siksi arvaamattomat. Fantagraphics oli vähällä mennä äskettäin kumoon, kun ei osannut ennakoita kysynnän ja tarjonnan lakeja puhumattakaan tappioista, joita tuotti sen aiemmin käyttämän kirjavälittäjän konkurssi. Myös Top Shelf oli kaatua aiemmin ja D&Q:kin on kärsinyt tappioita.

Härri Rumpotti

Otava yritti 1975 julkaista astetta aikuisempaa sarjakuvaa. Se oli kuitenkin liikkeellä liian aikaisin, eivätkä samanaikaisesti julkaistut Georges Pichardin Paulette ja Guido Crepaxin Mielettömän talo käyneet lainkaan kaupaksi. Nyt uuden ajan airtuina meillä yhteen liitetty Pichard ja Crepax ovat molemmat kuolleet lyhyen ajan sisällä. Italialainen omintakeisesta ruutuajaostaan ja kerronnastaan tunnettu Guido Crepax kuoli 31. heinäkuuta. Vuonna 1933 syntyneen Crepaxilta on suomennettu Mielettömän talon ohella kolme Emmanuelle -albumia (Semic, 1991) sekä Tri Jekyll ja Mr Hyde (WSOY, 1992). Emmanuelle ja Tri Jekyll olivat monen muun Crepaxin albumin tavoin kirjastoituksia. Niistä oli kuitenkin jähmeus tai uskollisuus kaukana. "Sarjakuvien Rafaelloksi kutsutulla" Crepaxilla oli taito tehdä jokaisesta tarinasta itsensä näköinen. Monen mielestä hän oli kuitenkin parhaimmillaan itse 1960-luvulla Linus-lehteen luomassaan Valentinassa.

Pichard puolestaan menechtyi 7. kesäkuuta 83-vuotiaana. Pichardin piirtämää ja Wolinskin käsikirjoittamaa Pauletta on julkaistu suomeksi myös Tapiiriliedessä. Parhaiten Pichard muistetaan eroottisävyisten sarjakuvien tekijänä. Crepaxin tavoin hän tukeutui usein jo olemassa oleviin tarinoinhin. Pichard teki oman versionsa muun muassa Homeroksen Odyssiasta, Kamasutrasta ja Apollinaiden Nuoren Don Juanin koettelemuksista.

Réne Goscinnyyn yhdessä Gore Vidalin kanssa 1959 perustama Le Pilote on klassikko, jonka vaikutus ranskalaisen sarjakuvan kehitykseen on täysin ratkaiseva. Lehden tekijäkaarti on niin nimekäs ja vaikutusvaltainen, että oheisesta listasta on jäänyt ainakin puolet tärkeistä avustajista pois: Jean-Michel Charlier, Jean Giraud, F'Murrr, Fred, Tardi, Tabary, Greg, Morris, Lauzier, Bilal, Bretécher, Christin, Uderzo, Mézières, Reiser...

Corto Maltese on löytänyt tiensä Canal Plus -leffakanavalle. Corton seikkailuista tehtyä animaatio-sarjaa esitetään 22 jakson

verran. Osittain Canal Plus:n tuottama piirrossarja alkaa syyskuussa. Ensimmäiset neljä jaksoa pohjautuvat Corto Malteseen Etelämerellä.

© Hugo Pratt

Corto-elokuva nähdään Canal Plusilla.

Nelio on kirjallisuuspöytäkirja kulttuurilehti. Numero 2 / Pöytäkirja ilmestyy painettuna syyskuun lopussa! Myynnissä Alkateeritien ja Helsingin sarjakuvatestivaarilla! Voit tilata sen maksamalla 5 euroa (sis. postivaltio) tulle. Hurry 800/025-37453611 Muista ilmoittaa nimesi, osoitteesi ja tilauksesi! *http://page.tu.nelio* info@maestrotuury.com